

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: S. A.,** zastoupen Mgr. Janou Hansalanderovou, advokátkou, se sídlem Rakovník, Husovo nám. 22, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze č. j. 47 Az 45/2004 - 15 ze dne 8. 6. 2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

III. Ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátce Mgr. Janě Hansalanderové, **se přiznává** na odměně za zastupování a náhradě hotových výdajů částka ve výši 2429,50 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas podanou a řádně doplněnou kasační stížností napadá rozsudek Krajského soudu v Praze č. j. 47 Az 45/2004 - 15 ze dne 8. 6. 2004, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 2. 2004, č. j. OAM - 106/LE - 11 - 15 - 2004, jímž byla jako zjevně nedůvodná zamítnuta stěžovatelova žádost o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“).

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a tvrdí, že soud nesprávně posoudil právní otázku v předcházejícím řízení, když dospěl k závěru, že v jeho případě nejsou splněny důvody pro udělení azylu. Ze země svého původu stěžovatel vycestoval v situaci, kdy po něm členové tamní mafie požadovali zaplacení peněz a vyhrožovali zabitím. Pouhé vycestování stěžovatele v zemi jeho původu by nestačilo, neboť by si jej vyděrači snadno našli, a proto stěžovatel opustil zemi svého původu. Není tedy pravdou, že byl stěžovatel v zemi svého původu pronásledován pouze soukromými osobami, neboť tyto osoby byly napojeny na policejní složky v zemi stěžovatelova původu. Přesto soud dospěl k závěru, že není dán důvod pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, měl se zabývat otázkou splnění podmínek pro udělení azylu z humanitárních důvodů podle § 14 zákona o azylu. Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil jím napadený rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. Zároveň žádá o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

Žalovaný ve svém vyjádření poukazuje na skutečnost, že stěžovatelova žádost byla zamítnuta jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, a tedy nebylo důvodu se zabývat splněním podmínek pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Důvodnost kasační stížnosti tedy žalovaný popírá a navrhuje její zamítnutí.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zejména zjistil, že stěžovatel přicestoval do České republiky z Bulharska, kterou však žalovaný považuje za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 zákona o azylu. Právě o tuto skutečnost pak žalovaný opřel své rozhodnutí o zamítnutí stěžovatelovy žádosti o azyl jako zjevně nedůvodné a dne 25. 2. 2004 vydal v tomto smyslu své rozhodnutí. V něm popsal důvody, pro které považuje zemi stěžovatelova původu za bezpečnou zemi původu, a důkazy, z nichž takový závěr učinil, a dále uvedl, že stěžovatel uváděl toliko potíže se soukromými osobami v zemi svého původu. Z obsahu soudního spisu pak Nejvyšší správní soud zjistil, že toto rozhodnutí žalovaného napadl stěžovatel žalobou, v níž tvrdil, že žalovaný rozhodl, aniž by blíže zkoumal důvody stěžovatelovy žádosti. Jeho skutečné důvody souvisely s pronásledování mafií, s obavami o stěžovatelův život a se skutečností, že v České republice žije se svojí družkou, se kterou má dítě. Proto alespoň částečně splňuje podmínky pro udělení azylu. Krajský soud jeho žalobu zamítl. Rozsudek krajského soudu byl stěžovateli doručen dne 12. 7. 2004 a kasační stížnost proti němu byla podána dne 16. 7. 2004.

Stěžovatel je osobou oprávněnou k podání kasační stížnosti, neboť byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.) a tuto kasační stížnost podal včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Kasační stížnost shledává Nejvyšší správní soud s ohledem na uplatněný kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. přípustnou.

Nejvyšší správní soud za této situace napadený rozsudek krajského soudu v mezích řádně uplatněných kasačních důvodů a v rozsahu kasační stížnosti podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. přezkoumal, přitom dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Stěžovatel namítá nezákonnost napadeného rozsudku z toho důvodu, že soud nesprávně posoudil splnění podmínek pro udělení azylu, aniž by přitom zpochybňoval závěry, k nimž žalovaný a následně i krajský soud dospěl ohledně aplikace § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Právě skutečnost, že rozhodnutí žalovaného bylo opřeno o zjevnou nedůvodnost stěžovatelovy žádosti a že byl tedy aplikován § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu, je přitom pro posouzení stěžovatelových námitek, jimiž brojí proti rozsudku

krajského soudu, zcela rozhodující. Podle tohoto ustanovení se žádost o udělení azylu zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za třetí bezpečnou zemi nebo bezpečnou zemi původu, nebude-li prokázáno, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze. Legální definici bezpečné země původu přitom obsahuje ustanovení § 2 odst. 1 téhož zákona, podle níž se takovouto zemí rozumí stát, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě osoby bez státního občanství stát posledního trvalého bydliště, v němž státní moc dodržuje lidská práva a je způsobilá zajistit dodržování lidských práv a právních předpisů (písm. a/), který jeho občané nebo osoby bez státního občanství neopouštějí z důvodů uvedených v § 12 (písm. b/), který ratifikoval a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách (písm. c/) a který umožňuje činnost právnickým osobám, které dohlížejí nad stavem dodržování lidských práv (písm. d/). V případě, že krajský soud shledal, že Bulharsko, tedy země, kterou po stěžovatelem tvrzených incidentech s příslušníky mafie stěžovatel opustil, je zemí, která kritéria bezpečné země původu splňuje, podmínka nedůvodnosti stěžovatelovy žádosti o udělení azylu podle § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla splněna a krajský soud se při jejím hodnocení nezákonnosti nedopustil. Takovou nezákonnost ostatně nyní nenamítá ani stěžovatel, toliko tvrdí, že se měl žalovaný zabývat otázkou splnění podmínek pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu. Krajský soud tedy aplikoval správný právní předpis (zákon o azylu), v jeho rámci správnou právní normu (tj. právní normu obsaženou v § 2 odst. 1 a § 16 odst. 1 písm. e/ zákona o azylu), přitom ji vyložil správně. Jak ostatně z napadeného rozsudku vyplývá, smyslem azylového zákonodárství není přiznání práva osobě pronásledované za uplatňování politických práv a svobod ve své vlastní zemi, které by zahrnovalo možnost výběru jiné konkrétní země, v níž tato osoba bude pokládat za nejvhodnější o azyl žádat, ale poskytnutí takového stupně ochrany, který lze pro takovou osobu v dané situaci považovat za nezbytný, a který spočívá v možnosti získání okamžité legální záštity před riziky vyplývajícími z pronásledování. Nebylo-li tedy zpochybněno (stěžovatel v řízení před soudem v tomto smyslu žádná tvrzení ani procesní návrhy neuplatnil), že stěžovatel opustil zemi svého původu, jež je sama bezpečnou zemí podle § 2 odst. 1 zákona o azylu, pak není zpochybněna důvodnost aplikace § 16 odst. 1 písm. e) zákona o azylu.

Tvrdí-li za shora popsané situace stěžovatel, že měl být zkoumán důvod pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu, přisvědčit mu nelze. Tímto ustanovením, stejně jako § 12, § 13 a § 91 zákona o azylu, se žalovaný a následně ani soud zabývat neměl, a učinil-li tak soud v nyní napadeném rozsudku, pak jen proto, aby ke stěžovatelem uplatněné žalobě za podmínek podávaných z § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. vyložil, že stěžovatelem uváděné důvody nemohou být „ani částečně“ důvody azylově relevantními, jak stěžovatel v žalobě uváděl. Pro rozhodování žalovaného o udělení azylu z některého z důvodů předvídaných v § 13 a § 14 zákona je určující závěr o neexistenci důvodů pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Tyto důvody však při zamítnutí žádosti s odkazem na § 16 odst. 1 písm. e) zákona zjišťovány nejsou. Nezjišťoval-li je krajský soud, nedopustil se tak stěžovatelem namítané nezákonnosti.

Ze shora uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Za této procesní situace se Nejvyšší správní soud již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo

na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Stěžovateli byla pro řízení o kasační stížnosti usnesením krajského soudu č. j. 47 Az 45/2004 - 31 ze dne 4. 8. 2004 ustanovena zástupcem advokátka Mgr. Jana Hansalanderová. Té Nejvyšší správní soud přiznal podle § 35 odst. 7 s. ř. s. odměnu ve výši 2150 Kč za dva úkony právní služby spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení a doplnění kasační stížnosti podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, společně se dvěma režijními paušály podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky a dále s náhradou hotových nákladů spojených s cestou ke stěžovateli umístěnému ve věznici ve výši 179,50 Kč podle § 13 odst. 4 téže vyhlášky (cesta vlastním osobním automobilem advokátky v délce 33 km při průměrné spotřebě 8 l/100 km a ceně benzinu 24,30/l) a s náhradou za promeškaný čas ve výši 100 Kč (dvě půlhodiny cesty ke stěžovateli umístěnému ve věznici) podle § 14 odst. 3 téže vyhlášky, celkem tedy 2429,50 Kč. Pro zaplacení této částky soud stanovil přiměřenou lhůtu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. srpna 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu